

1875

d
d
w

8 → 92
HET HEILIG VORMSEL.

671

GESCHENK

AAN DE LIEVE KINDEREN

VAN EENEN

Geestelijken Kindervriend.

—men—
„Weet gij niet, dat gij een tempel Gods zijt, en dat de Geest Gods in u woont? Nu, indien iemand den tempel Gods bezoedelt, dien zal God verderven; want heilig is Gods tempel, en die zijt gij.”

(1 COR. III, 16, 17.)

—votw—
Tweede druk.

VENLO, WED. H. H. UYTENBROECK.
1887.

Per. ... Vereeniging

Vak 164

RECHT
Bibliotheek

1027

IMPRIMATUR.

P. J. H. RUSSEL, CAN. ET PROF.,

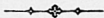
ad hoc delegatus.

RURÆMUNDÆ, 20 Septembris 1876.

Per 164

671

VOORWOORD.

Lieve Kinderen!

Er is een tijdstip in uw leven, dat de dagen uwer teedere kindschheid ophouden om plaats te maken voor de dagen- maar ook voor de vele en groote gevaren uwer jeugd. Gij hebt alsdan op den onzekeren en moeieliijken weg des levens een nieuwen steun noodig, gij hebt behoefte aan nieuwe en krachtigere wapens tegen de vijanden uwer ziel. De heilige Kerk van Jezus Christus komt thans uwer zwakheid en onervarenheid te hulp, en het is door het heilig Sacrament van het Vormsel, dat zij u, namens God, komt verlichten, sterken en ondersteunen om de gevaarvolle levensreis veilig af te leggen en de zegepraal over de vijanden uwer zaligheid te behalen.

Geheel uw leven lang zult gij de genade van het h. Vormsel noodig hebben; deze genade wordt u echter slechts éénmaal medege-deeld; met welke zorg dient gij u dan niet

voor te bereiden tot het ontvangen van dit h. Sacrament en moet gij niet trachten in het vervolg de ontvangen genade des Heiligen Geestes in uwe zielen te bewaren en te vermeerderen?

Om u dan in deze gewichtige zaak te onderwijzen, heb ik deze verklaring van het heilig Vormsel voor u samengesteld.

De Heilige Geest zegene mijnen arbeid tot zaligheid uwer zielen!

En gij, lieve Kinderen! bidt voor uwen welmeenenden Vriend,

Den Schrijver.

VERKLARING

van het

Heilig Sacrament des Vormsels.

Het h. Vormsel is een sacrament, door hetwelk degenen die gedoopt zijn, van den Heiligen Geest gesterkt worden om het geloof standvastig te belijden.

„Toen de apostelen, die te Jeruzalem waren, gehoord hadden dat die van Samaria het woord Gods ontvangen hadden, zonden zij hun Petrus en Joannes, die gekomen zijnde, voor hen baden, opdat zij den H. Geest zouden ontvangen, want de H. Geest was nog op niemand hunner nedergedaald, immers, zij waren slechts gedoopt geworden in den naam van den Heer Jezus Christus. Toen legden de apostelen hun de handen op en zij ontvingen den H. Geest.”

Op deze wijze spreken de „Handelingen der

apostelen" (1) over dit heilig Sacrament, dat door den Zaligmaker is ingesteld en waarschijnlijk, zegt de h. paus Fabianus (2), in het laatste avondmaal, want alsdan heeft Jezus Christus volgens den h. evangelist Joannes (3), den H. Geest aan Zijne Kerk beloofd. „Ik zal den Vader voor u bidden”, zegt de Zaligmaker, „en Hij zal u eenen anderen Trooster geven, opdat Hij in eeuwigheid met u verblijve, den Geest van waarheid...”

Uit de hiervoren aangehaalde woorden van de „Handelingen der apostelen” zien wij, dat het h. Vormsel een bijzonder sacrament is der Nieuwe Wet, wegens *zijn bijzonderen vorm en bijzonder uitwendig teeken*, de gebeden namelijk en de handenoplegging der apostelen, en *zine eigene bijzondere genade*, namelijk het ontvangen van den H. Geest, tevens *de instelling* door Jezus Christus, die den H. Geest aan zijne kerk heeft beloofd en die alleen aan een uitwendig teeken de kracht kan geven om eene inwendige en bovennatuurlijke genade aan te duiden en mede te deelen.

Verder zien wij uit de aangehaalde woorden

(1) Act. Ap. VIII, 17. — (2) s. Fabian. Ep. 2. —
 (3) Ev. s. Jo. XIV, 16.

van de „Handelingen der apostelen”, dat *alleen de bisschop de gewoonlijke bedienaar is* van dit h. Sacrament, want de inwoners van Samaria waren reeds door Philippus, den diaken, gedoopt geworden, terwijl de apostelen Petrus en Joannes, zich naar Samaria begaven, om het h. Vormsel toe te dienen en hunne plaats en hun ambt nu door de bisschoppen, de opvolgers der apostelen bij uitsluiting, worden bekleed. Soms tijds echter vergunt de Paus van Rome ook aan een eenvoudig priester het Vormsel toe te dienen, en dus is de *priester de buitengewone bedienaar* van dit sacrament.

De naam van *Vormsel*, aan dit sacrament gegeven, schijnt het eerst door den h. Ambrosius te zijn gebezigd.

En wel geheel met recht; omdat degene die gedoopt is, door den bisschop, na voorafgaande *handenoplegging, kruisgewijze op het voorhoofd*, wordt gezalfd *met het h. Chrisma*, onder het uitspreken dezer plechtige woorden:

„Ik teeken u met het teeken des kruises, en vorm u met het Chrisma der zaligheid, in den naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes.”

Waarna de bisschop drie kruisen maakt

over den gevormde en hem eenen lichten kaakslag geeft, zeggende : „*De vrede zij met u!*”

Op deze wijze wordt de vormeling, die dit sacrament waardig ontvangt, versterkt met de kracht van den H. Geest en *gevormd* tot een volmaakt soldaat van Jezus Christus.

De *handenoplegging* dient tot navolging van het voorbeeld der apostelen, die, gelijk reeds hiervoren is vermeld, dit sacrament op deze wijze toedienden. Deze oplegging der handen geeft te kennen dat de gevormde vooral in de gevaarlijke dagen zijner jeugd, onder de bijzondere hoede en voogdijschap van den Heiligen Geest wordt gesteld tegen de vervolgingen van satan.

De *heilige Olie* wordt bij het Vormsel gebruikt om te beteekenen, dat zooals in de oude tijden de worstelaars in de Romeinsche volksspelen zich met olie bestreken, om des te behendiger te zijn in het strijden, ook de ziel van den christen, door de genade van dit sacrament, vlug en krachtig wordt om te kampen tegen alle bekoringen en aanvechtingen, die zoowel het geloof als het christelijk leven bedreigen.

Deze h. Olie wordt ook nog met welriekenden

balsem gemengd, en deze vermenging noemen wij volgens christelijk spraakgebruik „*het heilig Chrisma*”, dat door den bisschop op Witten Donderdag allerplechtigst wordt gewijd.

De *balsem* is een zinnebeeld om te beteekenen, dat de ziel van den gevormde, door het ontvangen van den H. Geest, als een liefelijk reukwerk, Gode welbehagelijk is geworden.

Daarbij zinspeelt ook de geneeskracht des balsems, op de sterkte, die door dit h. Sacrament aan de ziel wordt medegedeeld.

De zalving met het h. Chrisma stamt uit de apostolische tijden. Zij wordt door den bisschop *kruisgewijze op het voorhoofd* gedaan. Op het voorhoofd, alwaar de zetel der schaamte is gevestigd, „opdat de gevormde”, zegt de Kerkvergadering van Florence, „als een geestelijke strijder, op het voorhoofd met het *zegel des Verlossers* geteekend zijnde, zich nimmer Christus kruis, Christus naam, leer en wet zal schamen”.

De *lichte kaukslag* duidt aan dat men bereid moet wezen, om alle wederwaardigheden en vervolgingen voor het geloof, evenals de apostelen des Heeren, moedig en standvastig te verdragen.

De *vredegroet* na den kaakslag, dient om aan te toonen dat de gevormde de genade en den vrede van den H. Geest heeft ontvangen, en dat deze vrede Gods, de ware vrede des harten, dien de wereld noch kent, noch geven of ontnemen kan, het loon is van een christelijk geduld.

De vormelingen moeten in de kerk zijn, vóór dat de bisschop zijne beide handen over allen die gevormd zullen worden uitstrekt en bidt:

„Dat de H. Geest in u nederdale, en dat de kracht des Allerhoogsten u voor alle zonden beware. Amen.

„Almachtige, eeuwige God, Gij, die gewild hebt, dat deze uwe dienaars uit het water en den geest wedergeboren zouden worden, en hun vergeving van al hunne zonden hebt verleend, zend op hen, Uwen Heiligen zeventvoudigen Geest, den Trooster, uit den hemel neder, Amen; den geest der wijsheid en des verstands, Amen; den geest van raad en sterkte, Amen; den geest der wetenschap en der godvruchtigheid, Amen. Vervul hen met den geest Uwer vreeze, en teeken hen met het teeken van Christus kruis, die verzoend zijn ten eeuwigen leven. Amen.”

Nadat allen afzonderlijk de handenoplegging

en h. Zalving door den bisschop ontvangen hebben, spreekt deze over de gansche gemeente het volgende gebed uit :

„Bevestig, o God, hetgeen Gij in ons gewerkt hebt; toon ons Uwe barmhartigheid en schenk ons Uw heil! God! Gij die Uwe apostelen den H. Geest gegeven en gewild hebt, dat Hij door hen en hunne opvolgers, ook aan de overige geloovigen zoude verleend worden; zie genadig op ons neder, opdat de nu gevormden, door de werking van denzelfden H. Geest, in waardige tempels der goddelijke heerlijkheid herschapen worden.”

Thans richt de bisschop zich met de schoone woorden van de psalmen, tot de gevormden en zegt: „Ziet, zoo wordt een ieder mensch gezegend, die den Heer vreest”.

Eindelijk spreekt hij den zegen over hen allen uit met de woorden: „Hij zegene u, de Heer uit Sion; dat gij de goederen van Jeruzalem al de dagen van uw leven zien en het eeuwig leven hebben moogt”. — Dat *Sion* en *Jeruzalem* hier het Rijk en de Kerk van Jezus Christus beteekenen, zal wel overbodig zijn gezegd te worden.

De vormelingen mogen de kerk niet verlaten,

dan nadat hun de bisschop den laatsten zegen heeft gegeven.

Men geeft ook eenen Peter en Meter in het h. Vormsel, die door hunne vermaningen en onderwijzingen hunne geestelijke pleegkinderen in het geloof moeten versterken. Tevens ontvangt men alsdan den naam van een Heilige tot patroon of patrones, om door hun voorbeeld en bijstand getrouw te blijven op het pad der deugd.

Men mag maar eens in het leven gevormd worden, omdat dit h. Sacrament een onuitwischaar merkteeken in de ziel prent, waardoor zij onderscheiden wordt van hen, die dit sacrament niet hebben ontvangen, en dat eeuwig voortduurt tot meer beschaming der verdoemden in de hel en tot meerder eer en glorie voor de gelukzaligen in den hemel.

Alhoewel het h. Vormsel niet volstrekt noodzakelijk is ter zaligheid, zou men grootelijks zondigen, hetzelve uit nalatigheid of onverschilligheid niet te ontvangen, vooral in onze dagen van ongeloof, vrijeesterij en verleiding.

Uitwerkselen van het H. Vormsel.

Het h. Doopsel heeft ons kinderen gemaakt van de h. Kerk; het h. Vormsel zal ons kinderen des hemels maken, door ons te bevestigen in het geloof en in alle andere deugden die ons heiligen. De eigene genade van het h. Sacrament des Vormsels is ons met moed en kracht te vervullen om de leer van Jezus Christus, zelfs in weerwil der grootste pijnen, onverschrokken en standvastig te belijden.

De Zaligmaker had aan Zijne apostelen bevolen in de stad Jeruzalem te verblijven, totdat zij door de kracht van boven zouden bekleed worden. (1) Het was dan ook toe te schrijven aan deze bovennatuurlijke kracht, aan dit goddelijk vuur des H. Geestes, waarmede de apostelen op den Pinksterdag vervuld werden „dat zij den Hoogen Raad vol vreugde verlieten, omdat zij waardig werden geacht voor den naam van hunnen goddelijken Meester smaad te lijden”. (2)

„De H. Geest”, zegt de h. Eucharius van Lyon, „die aan den mensch de genade der

(1) Luc. xxiv, 49. — (2) Act. Ap. v, 41.

onschuld heeft gegeven in de wateren des Doopsels, schenkt hem in het h. Vormsel vermeerdering van de heiligmakende genade door hem zijne *zeven* gaven mede te deelen." (1)

1. De gave van *wijsheid*. Zij doet ons behoorlijk oordeelen over alles wat op ons einde betrekking heeft en de ellenden dezer wereld met eenen juisten oogslag betrachten. Zij matigt en betcugelt de driften der jeugd, bewaart het verstand van den rijperen leeftijd, en ondersteunt de afmatting van den grijzen ouderdom.

2. De gave van *verstand*. Zij doet ons de geheimen en geopenbaarde waarheden van onzen h. Godsdienst, voor zooveel dit aan ons begrensnd verstandelijk vermogen behoort, kennen en vatten, zoodat een kind, een eenvoudige christen, die deze gave van den H. Geest hebben ontvangen, de waarheden der goddelijke leer beter inzien, dan een geleerde die enkel met zijn menschelijk verstand, jaren lang aan de studie dezer waarheden heeft toegewijd. Door deze gave onderzoekt een christen geenszins de geheimen van zijnen godsdienst, maar

(1) Zie WALSH, Dicht, tafereel der Sacramenten, bl. 135.

weet hij de weldaden dezer aanbiddelijke geheimen best te waardeeren.

3. De gave van *raad*. Zij is een bovennatuurlijk licht dat onze kennis verlicht in het kiezen der zekerste middelen om Gods eer en glorie te bevorderen en in den hemel, ons waar vaderland, te geraken. „Zij regelt”, zegt de h. Bernardus, „hetgeen wij doen moeten en doet ons nadenken over hetgeen wij gedaan hebben.” — „Zij is voor onze ziel”, zegt de h. Joannes Chrysostomus, „wat ons oog is voor ons lichaam.” Door het licht dezer gave bewandelden wij met vaste schreden het pad der deugd.

4. De gave van *sterkte*. Zij schenkt den strijder van Christus eene hemelsche kracht om de leering van den goddelijken Heiland onverschrokken te belijden en alle hinderpalen der zaligheid uit den weg te ruimen; zij wapent ons tegen de vijanden van God en van het geloof en doet ons over de aanvallen van den duivel en de verleiding der wereld zegepralen. Zij laat ons nimmer door rampen of tegenspoed ontmoedigen.

De H. Geest sterkt ons vooral tegen het *menschelijk opzicht*, deze ellendige zwakheid,

deze laffe en dwaze vrees die ons het kwaad doet bedrijven of het goed verzuimen uit bevreesdheid aan de menschen te mishagen of hunne afkeuring te verdienen. Er is geen menschelijk middel voorhanden om zulke lafhartigheid te overwinnen, want de menschen zijn vol van zwakheden; om deze valsche schaamte te overwinnen is de kracht van den H. Geest bijzonder noodig. En evenals de H. Geest in de eerste dagen vooral van het christendom, den martelaren Zijne onoverwinnelijke kracht tegen hunne vervolgers mededeelde, zoo schenkt Hij ook thans nog Zijne gave van sterkte in het H. Vormsel aan de ledematen Zijner h. Kerk, om over hunne bedorven driften te zegevieren en aan Jezus kruis tot in den dood getrouw te blijven.

5. De gave van *wetenschap*. Zij is eene bovennatuurlijke verlichting die ons God, onze plichten en onze bestemming doet kennen. God kennen zooals Hij is; Hem van aanschijn tot aanschijn aanschouwen, is de eeuwige vreugde der zaligen. God kennen voor zoover Hij zich reeds op aarde gelieft te openbaren, is het grootste geluk dat de mensch hier beneden kan genieten; ziedaar de allerzaligste,

de noodzakelijkste, de alleenige wetenschap, bij welke alle andere menselijke wetenschappen vergeleken, slechts ijdel en vruchteloos zijn. Een alleen is noodig: „*red uwe ziel!*” En deze wetenschap wordt ons medegedeeld door het woord van God, de christelijke leerling, de vermaningen onzer ouders en zielzorgers, de voorbeelden der brave menschen, maar vooral door de gave van *wetenschap* in het h. Vormsel.

6. De gave van *godvruchtigheid*. „Deze gave is niets anders”, zegt de h. Franciscus van Sales, „dan de teederheid der goddelijke liefde, die ons in de eenvoudigheid des harten, het goede dikwijls, blij, vurig, met zorg, gepasten ijver en nauwgezetheid doet verrichten.” De godvruchtigheid vertoont zich in het gebed, de meditatie, de werken der goddelijke liefde en der naastenliefde, het stiptelijk vervullen der plichten van onzen staat.

„De godsvrucht is tot alles nuttig; aan haar zijn de goederen van het tegenwoordig en het toekomstig leven beloofd.” (1)

De godsvrucht maakt licht wat zwaar valt,

(1) 1 Tim. iv, 8.

zij is van alle wereldsche genegenheid onthecht en doet het goede, enkel om aan God te behagen die het in alle eeuwigheid zal beloonen.

7. De gave van *vrees des Heeren*. „Zij is het beginsel der wijsheid” (1), en doet ons enkel en alleen vreezen God te beleedigen of aan God door de zonde te mishagen. „Hij, die God vreest, zal gelukkig zijn in het einde van zijn leven en op zijnen sterfdag gezegend worden.” (2) „Ja”, zeide de h. man Tobias tot zijnen zoon, „wij zijn wel arm in aardse goederen, maar rijk zullen wij zijn, indien wij God vreezen, indien wij alle zonden vermijden en goede werken verrichten.” (TOB. IV, 23.)

Met hulp van deze zeven gaven des H. Geestes, aangehaald bij den profeet Isaias (3), verheft zich de mensch door beoefening van de goede werken, tot de volmaaktheid die zijne zaligheid uitwerkt.

En evenals men eenen boom kent aan zijne vruchten, zoo zal men ook inzien, dat de H. Geest in eene ziel woont, wanneer deze ziel de *vruchten des H. Geestes* voortbrengt. Deze

(1) Ps. CX, 10. — (2) Euli. I, 13. — (3) Is. XI.

vruchten worden ten getale van *twaalf*, door den h. apostel Paulus, in zijnen brief aan de Galatiërs opgegeven, namelijk : liefde, blijdschap, vrede, geduld, goedertierenheid, goedheid, lankmoedigheid, zachtmoedigheid, getrouwheid, zedigheid, eerbaarheid en reinheid.(1)

III.

Voorbereiding tot het H. Vormsel.

Tot het heilig Vormsel wordt vereischt, behalve de oprechte meening van dit sacrament te ontvangen :

- 1° Dat men gedoopt zij ;
- 2° Behoorlijk onderwezen, en
- 3° Zuiver zij van doodzonde.

1° Het *Doopsel* is immers de deur en de ingang tot de andere sacramenten, dat wil zeggen, men moet gedoopt zijn om bekwaam te worden tot het ontvangen van de andere hh. Sacramenten. Om een volmaakt christen te worden in het Vormsel, moet men eerst een christen zijn door het Doopsel. In het h. Vormsel wordt ons genade en sterkte gegeven om het geloof, dat wij in het h. Doopsel

(1) Gal. v, 22.

ontvangen hebben, kloekmoedig te belijden. Dit zegt ons de h. paus en martelaar Melchiodes: „In het Doopsel wordt de mensch tot den strijd aangenomen, in het Vormsel wordt hij tot den strijd gewapend. De wedergeboorte maakt door zich zelve zalig diegenen welke het Doopsel in tijd van vrede ontvangen; het Vormsel wapent hen en maakt hen bekwaam tot den strijd.” (1)

2° Moet men *behoorlijk onderwezen zijn*, in hetgeen de grondwaarheden van onzen katholieken godsdienst betreft, en vooral wat het h. Vormsel aangaat. Dit onderwijs wordt u medegedeeld in den Catechismus onzer diccees, en u eene nadere uitlegging van het h. Vormsel in het bijzonder te geven, is het doel van dit boekje. Hoe vlijtiger men is in het studeeren van den Catechismus en bepaaldelijk in het dikwerf herlezen der les en verklaring van het h. Vormsel, hoe beter gij aan deze voorwaarde zult voldoen.

Ik raad u aan telkens voor uwe studie, het volgende gebed met aandacht te spreken, opdat de H. Geest uw verstand moge verlichten:

(1) s. Melchiad. Ep. ad Ep. Hisp. cap. 2.

GEBED OM DE VERLICHTING DES H. GEESTES.

„Kom, Heilige Geest! Vervul de harten Uwer geloovigen en ontsteek in ons het vuur van Uwe liefde!”

v. Zend Uwen Geest uit, en alle dingen zullen geschapen worden.

r. En gij zult de gedaante der aarde vernieuwen.

Laat ons bidden.

O God, die de harten der geloovigen door het licht van den H. Geest geleerd hebt, geef dat wij in denzelfden Geest, wat recht is, verstaan mogen en ons altijd in Zijne vertroosting verblijden, door Jezus Christus, onzen Heer. Amen.

Wees gegroet Maria, enz.

3° *Moet men zuiver zijn van doodzonde.*
 Het h. Vormsel is immers een sacrament der levenden, dat is een sacrament hetwelk de heiligmakende genade, die het sieraad en het leven onzer ziel is, komt versterken en vermeerderen, en alzoo reeds in staat van genade dient ontvangen te worden. Rein en onschuldig moet uwe ziel zijn om den H. Geest, de derde persoon van de h. Drievuldigheid, God

gelijk de Vader en de Zoon, van beiden voortkomende, één in wezen met hen, te ontvangen.

Mijne jeugdige vrienden! Indien gij u zoo zorgvuldig tot uwe eerste h. Communie hebt voorbereid, indien gij hebt gesidderd bij de enkele gedachte van het onwaardig naderen tot de h. Tafel des Heeren, zoo moet gij niet minder bezorgd zijn, om ook het h. Vormsel niet onwaardig te ontvangen. Men kan zelfs zeggen dat dit ongeluk moeilijker te herstellen is dan het eerste, omdat men het h. Vormsel slechts ééne enkele keer in zijn leven mag ontvangen.

Beijvert u dus eene goede biecht te spreken en een oprecht berouw te verwekken over uwe zonden, met een vast voornemen van uw leven te beteren. Hiertoe vindt u eene handleiding in het boekje over „*de h. Biecht*”, dat ik reeds vroeger ten uwen gerieve heb geschreven. En wil men al de vruchten van dit sacrament inzamelen, dan moet men zich ook trachten te zuiveren van de dagelijksche zonden en vooral van alle gehechtheid aan dagelijksche zonde.

Toen de apostelen op den Olijfberg den laatsten zegen van hunnen goddelijken Meester

hadden ontvangen, begaven zij zich met de allerheiligste Maagd Maria naar de eetzaal te Jeruzalem; daar vertoefden en volhardden zij in het gebed, zij waren er slechts één hart en ééne ziel, en op deze wijze bereidden zij zich voor om den H. Geest, den Trooster, te ontvangen. Volgt dan ook dit schoon voorbeeld, lieve Kinderen! en tracht door uw vurig en aanhoudend gebed, door uw gehoorzaam en stichtend gedrag, door eene heilige Biecht en waar-dige Communie den Heiligen Geest eene welgevallige woonplaats in uwe harten voor te bereiden, eene woonplaats, waarin Hij zich zal behagen Zijne gaven overvloedig uit te storten.

GEBED TOT DEN H. GEEST OM EENE GOEDE VOORBEREIDING TOT HET H. VORMSEL.

O Heilige Geest! weldra zal voor mij het gelukkig oogenblik aanbreken, dat ik U, gelijk eertijds de heilige apostelen op den Pinksterdag, in het h. Sacrament des Vormsels zal mogen ontvangen.

Gij zijt de Geest van genade, die tot mij komt met de volheid Uwer schatten! Gij zijt de Geest van licht, die alle waarheid leert en die de apostelen hebt verlicht in de verkon-

diging van het ware geloof; de Geest van sterkte, die hen bezielde heeft, zoodat zij de leer der zaligheid door hun bloed hebben bezegeld!

Die hemelsche genade, dat licht en die kracht van hierboven, o Heilige Geest, zullen ook mij, ellendig, zwak en onwaardig schepsel, ten deel vallen, wanneer ik mij slechts tot Uwe komst behoorlijk voorbereid.

O Heilige Geest! Geest van liefde en heiligheid! gelief zelf mijn hart voor te bereiden om U waardig te ontvangen, opdat ik geenszins door nalatigheid of andere kwalijke gesteltenissen beroofd worde van Uwe weldaden, maar door Uwe nederdaling in mijne ziel, een volmaakte Christen, een onversaagde strijder des geloofs moge worden. Amen.

IV.

GEBEDEN VÓÓR HET ONTVANGEN VAN HET H. VORMSEL.

Lofzang „*Veni Creator Spiritus*”.

Kom, Schepper, kom, o H. Geest!
Bezoek ons all' van minst tot meest.
Kom, stort toch Uw genade-kracht,
In harten door U voortgebracht;

Gij zijt de trooster, hoog geroemd,
 Gij wordt de gave Gods genoemd,
 De levensbron, de liefdegloed,
 De zalving van 't oprecht gemoed.
 Gij zijt van 's Vaders rechterhand,
 De vinger, en het waarde pand,
 Die hart en tong zeer rijk begaaft
 En met uw zeven giften laaft ;
 Geef, dat uw licht onz' ziel bestraal',
 En dat uw liefde in 't harte daal',
 En daar zoo zoet en krachtig werk',
 Dat al wat zwak is, worde sterk.
 Verdrijf den vijand van ons af;
 Verleen ons vreê in plaats van straf.
 Geleid ons langs de rechte baan,
 Opdat wij alle kwaad ontgaan.
 Maak, dat ons door U kenbaar zij,
 De Vader en de Zoon daarbij.
 En dat wij U, hun beider Geest,
 Belijden, dienen onbevreesd.
 Den Vader zij staâg lof en eer,
 En ook aan Jezus, onzen Heer,
 En U, die onze trooster zijt.
 O Heil'ge Geest, te allen tijd. (1)

(1) Z. H. Paus Pius vi. heeft den 26. Mei 1796, 300 dagen
 afluat verleend aan de geloovigen die de lofzangen „Veni

Akt van Geloof. O mijn God! Ik geloof vastelijk dat ik Uwen Heiligen Geest in het h. Sacrament des Vormsels ga ontvangen; ik geloof het, omdat Gij, die de opperste Waarheid zijt, het ons gezegd hebt.

Akt van Hoop. O mijn God! Ik hoop van Uwe oneindige goedheid, dat ik, alhoewel ik eene zoo groote gunst niet waardig ben, Uwen H. Geest met de volheid Zijner gaven ga ontvangen; dat de H. Geest mij een volmaakt christen zal doen worden en mij de kracht zal schenken om mijn geloof, al koste het zelfs mijn leven, standvastig te belijden.

Akt van Liefde. O mijn God! Ik bemin U uit geheel mijn hart, uit geheel mijne ziel, uit al mijne krachten en boven alles, omdat Gij oneindig goed en oneindig beminnenswaardig zijt en omdat Gij mij de genaden van Uwen H. Geest wilt schenken. Ontvlam mijn hart meer en meer door Uwe liefde en laat mij in deze liefde leven en sterven. Amen.

Creator" of „Veni Sancte" (zie pag. 32) op Pinksterdag en in de Octaaf van Pinksteren zullen lezen, en 100 dagen aflat op de andere dagen door het jaar, alsmede vollen aflat eens in de maand, wanneer zij eenen dezer lofzangen dagelijks bidden, mits zij gebiecht en gecommuniceerd zullen hebben en godvruchtig zullen bidden tot intentie van Zijne Heiligheid.)

Litanie van den H. Geest.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, Hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld,

God H. Geest,

H. Drievuldigheid, één God,

H. Geest, die van den Vader en den Zoon
voortkomt,

Geest der eeuwige waarheid,

Geest van wijsheid en verstand,

Geest van raad en sterkte,

Geest van de vrees des Heeren,

Geest van heiligmaking,

Geest van kracht, liefde en matigheid,

Geest, door wiens ingeving de profeten
gesproken hebben,

H. Geest, wiens zalving ons alle dingen
leert,

H. Geest, die de dolende zondaren bekeert,

H. Geest, die Uwe ware geloovigen één
hart en ééne ziel maakt,

ontferm U onzer.

- H. Geest, die Uwen kinderen de ware vrijheid verleent, ontferm U onzer.
- H. Geest, die de dubbelhartigen en geveinsden ontvlucht,
- H. Geest, die de ziel zijt van het lichaam der h. Kerk,
- H. Geest, die ons de duisterheden der h. Schrift door Uwe h. Kerk verklaart,
- H. Geest, die de apostelen vervuld, en in hunnen mond Uwe woorden gesteld hebt,
- H. Geest, die alleen ons Gods wet kunt doen volbrengen,
- H. Geest, die zelf ook de gever van het bidden zijt,
- H. Geest, die zelf in ons, en voor ons bidt,
- H. Geest, die onze harten van droefheid verlost, en dezelve met liefde, blijdschap en vrede vervult,
- H. Geest, die ons geduld, goedertierenheid en goedheid verleent,
- H. Geest, die onze zielen met zachtmoedigheid en zedigheit versiert,
- H. Geest, die ons de onthouding en kuisheid verleent,
- H. Geest, die de liefde Gods in onze harten stort,

ontferm U onzer.

- H. Geest, die in uwe geloovigen als in Uwe tempels woont, ontferm U onzer.
- H. Geest, die uit Uwe geloovigen stroomen van levende wateren doet voortvloeien,
- H. Geest, door wien wij nu geene slaven meer zij, maar Gods kinderen en erfgenamen,
- H. Geest, door wien de slaafsche vreesachtigheid is weggenomen, en Gods kinderen roepen met liefde en vertrouwen tot hunnen Vader,
- H. Geest, die ons naar de voltrekking onzer aanneming en verlossing doet zuchten en verlangen,
- H. Geest, die, in ons wonende, onze sterfelijke lichamen zult levend maken,
- Wees genadig, spaar ons, Heer.
- Wees genadig, verhoor ons, Heer.
- Van alle zonden, verlos ons, Heer.
- Van vermetelheid en wanhoop,
- Van ongeloovigheid en hardnekkigheid tegen de bekende waarheid,
- Van alle bekoringen en lagen des duivels,
- Van afgekeerdheid, tweedracht, gramschap en nijd tegen onzen naaste,
- Van alle onreinheid van ziel en lichaam,

ontferm U onzer.

verlos ons, Heer.

eid

ontferm U onzer.

Van onboetvaardigheid en verhardheid des ge-
moeds, verlos ons, Heer.

Van allen geest, die aan U tegenstrijdig is,
Door Uwe altijddurende voortkomst van
den Vader en van den Zoon,

Door de wonderbare werking, door welke
Christus in den schoot der zuivere Maagd
Maria ontvangen is,

Door Uwe nederdaling over Christus, ten
tijde zijns Doopsels,

Door Uwe komst over de leerlingen van
Christus,

In den dag des oordeels,

Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij nooit de vleeschelijke neigingen
volbrengen,

Dat Gij den geest der rechtvaardigheid in
onze harten wilt vernieuwen,

Dat Gij ons wilt versterken, om man-
moedig het goede uit te werken,

Dat wij U nooit bedroeven,

Dat wij U nooit wederstaan,

Dat Gij onze harten zóó wilt vervullen,
dat de vermakelijkheden der wereld in
ons geene plaats vinden,

Dat wij alle geesten niet gelooven, maar

verlos ons, Heer.

wij bidden U, verhoor ons.

wijselijk onderscheiden, of zij uit God zijn,
wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij door Uwe genade in den geest
der zachtmoedigheid de zondaren onder-
richten en vermanen,

Dat wij altijd arm van geest mogen wezen,
Dat Gij ons de christelijke en heilige
droefheid wilt leeren,

Dat Gij ons hongurig en dorstig naar de
rechtvaardigheid wilt maken,

Dat Gij ons de zachtmoedigheid en barm-
hartigheid tot alle menschen wilt in-
storten,

Dat wij den vrede met onzen naaste zoo
onderhouden, dat wij kinderen Gods
mogen genoemd worden,

Dat Gij ons zuiver van harte wilt maken,
opdat wij God mogen zien,

Dat wij de vervolging om de rechtvaar-
digheid als een bijzonder geluk achten,

Dat Gij ons tot het einde toe in het goede
leven wilt bevestigen,

Lam Gods, dat de zonden der wereld weg-
neemt, spaar ons, Heer!

Lam Gods, dat de zonden der wereld weg-
neemt, verhoor ons, Heer!

wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat de zonden der wereld weg-
neemt, ontferm U onzer !

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

R. De genade van den H. Geest

v. Verlichte onze zinnen en harten.

O God ! die de harten der geloovigen door de verlichting van den H. Geest hebt onderwezen, geef, dat wij in denzelfden geest de ware wijsheid bezitten, en ons altijd over Zijne vertroosting en mogen verblijden. Door onzen Heer Jezus Christus, uwen Zoon. Amen.

Lofzang „*Veni Sancte Spiritus*”.

H. Geest, kom daal toch neêr,
Kom van omhoog, bestraal ons weêr
Met het licht uit hooger sfeer.
Vader, kom, die d' armen voedt,
Kom, o Bron van alle goed !
Kom, o Licht van ons gemoed !
Die de beste Trooster zijt ;
Zoete Gast, die 't hart verblijdt,
Onz' verkwikking in den strijd.
In den arbeid geeft Gij rust ;

Gij verdrijft de kwade lust.
 Troost ons, wen ons smart ontrust.
 O zeer zoet en zalig Licht !
 Kom, ontsteek en onderricht,
 Die Gij door 't Geloof verlicht.
 Zonder Uw barmhartigheid,
 Is in ons maar ijdelheid,
 Leugentaal en vuiligheid.
 't Geen besmet is, maak dat rein,
 Doe, wat dor is, vruchtbaar zijn,
 Wees onz' ziele medicijn.
 Buig den wil, in 't kwaad verstijfd,
 Uit ons hart de kou verdrijf,
 En wat doolt, te rechte drijf.
 Geef tot troost in 't tranendal,
 Aan uw lieve kinders all'
 't Zevenvoudig gavental.
 Geef ons hier de ware deugd !
 Die in 't sterven, 't hart verheugt,
 En hierna de hemelvreugd. Amen.

GEBED OM DE ZEVEN GAVEN VAN DEN H. GEEST
 TE ONTVANGEN.

Almachtige, eeuwige God, Gij hebt mij door
 het water en den H. Geest doen herboren wor-
 den, Gij hebt mij de vergiffenis verleend van

al mijne zonden ! Gewaardig U dan ook nog op dezen vreugdevollen dag, de kroon te zetten op Uwe onschatbare gunstbewijzen. Laat over mijne ziel nederdalen Uwen Geest van *wijsheid*, die mij de vergankelijke goederen dezer aarde doe verachten en de eeuwige goederen beminnen ; Uwen Geest van *verstand*, die mij in kennis van onze h. Godsdiensleer zal verlichten ; Uwen Geest van *raad*, die mij met zorgvuldigheid de beste middelen zal doen bezigen om aan U alleen, o Heer, te behagen en mijne eeuwige zaligheid te verzekeren ; Uwen Geest van *sterkte*, die mij met moed alle hinderpalen van mijn eeuwig geluk zal doen uit den weg ruimen ; Uwen Geest van *wetenschap*, die mij den waren weg naar den hemel zal toonen ; Uwen Geest van *godvruchtigheid*, die mij den dienst des Heeren zoet en beminnelijk zal maken ; Uwen Geest eindelijk van *vreeze des Heeren*, die mij met eerbied en liefde voor U, o Heer, zal bezielen en mij zal doen vreezen U ooit door de zonde te vergrammen !

O goedertieren God ! teeken mij met het h. Kruis, het glorievolle teeken van onzen Heer Jezus Christus, voor het eeuwig leven, opdat ik, na het op mijn voorhoofd te hebben gedragen, het

ook tevens in mijn hart blijve bewaren ; opdat ik zonder zwakheid, zonder menschelijk opzicht Uwen Heiligen Naam en Uwe zalige leering belijde op deze aarde en op den laatsten dag des oordeels als Uw getrouwe dienaar erkend en beloond moge worden. Amen.

Aanmerkingen. 1° De kinderen moeten zorg dragen het voorhoofd geheel ontbloom te hebben, opdat de bisschop de h. Zalving zonder hinder verrichte.

2° Zij moeten met orde, betamelijkheid en zedigheid tot den bisschop naderen, uit eerbied voor den bisschop en vooral voor het h. Sacrament des Vormsels.

3° Na de zalving biedt ieder gevormde het hoofd aan eenen priester, die het h. Chrisma er van afveegt met kruim van brood, watte of vlas.

V.

GEBEDEN NA HET ONTVANGEN VAN HET H. VORMSEL.

Akt van Dankzegging. O mijn God ! alhoewel ik onbekwaam ben de uitgestrektheid der weldaad te waardeeren, die Gij mij, in het ontvangen van den H. Geest met al Zijne genaden

hebt geschonken, bedank ik U nochtans daarvoor uit de volheid van mijn hart; gelief, o Heer, mijne nederige dankbetuiging aan Uwe goddelijke Majesteit, gunstig aan te nemen. Altoos zal uwe weldaad, die mij tot een volkomen christen maakt, in mijn hart geschreven staan en de beweeggrond van mijne eeuwige erkentelijkheid jegens Uwe opperste goedheid verblijven. Amen.

Akt van Toewijding. Goddelijke Geest, die door een uitwerksel van Uwe oneindige goedheid en barmhartigheid, U geheel aan mij hebt willen geven, hoe zou ik zoo ondankbaar kunnen zijn, mij ook niet geheel aan U te schenken? Integendeel, o mijn God, ik wijd mij geheel aan U toe; gelief het offer van geheel mij zelve te aanvaarden. Ik schenk U mijne ziel en al hare vermogens, mijn hart en al zijne genegenheden; Gij zult voortaan de God zijn van mijn hart en mijn aandeel voor alle eeuwigheid. Voltooi thans, o Heilige Geest, wat Gij in mij hebt begonnen; versterk de godvruchtige gevoelens die Gij mij hebt ingegeven, en maak dat ik altijd van heilig liefdevuur jegens U moge gloeien. Amen.

Akt van Verzoek. O Heilige Geest! daar ik

nu door Uwe aanbiddelijke tegenwoordigheid vereerd ben en vervuld met Uwe gaven, zoo kom ik U eerbiedig verzoeken, dat Gij den overvloed van Uwe hemelsche zegeningen in mijne ziel moogt bewaren. Ik heb een rijken schat van Uwe mildheid ontvangen, maar, helaas! ik weet ook dat ik Uw geschenk in een broos vat mede draag. Zonder Uwe goedheid had ik dezen schat nimmer ontvangen; zonder Uwe machtige bescherming loop ik alle oogenblikken gevaar van hem te verliezen. O Geest van sterkte! ondersteun mijne zwakheid, verhoor mijn vurig smeekgebed, en doe Uwe genade zoo lang in mij duren als het bovennatuurlijk merkteeken van het h. Vormsel, te weten, geheel mijn leven lang en gedurende de gansche eeuwigheid. Amen.

GEBED OM DE TWAALF VRUCHTEN VAN DEN
H. GEEST TE ONTVANGEN.

O Heilige Geest, eeuwige liefde des Vaders en des Zoons, gewaardig U, mij de vrucht van Uwe *liefde* te schenken, die mij met U door de liefde innig vereenige en mij den evennaaste gelijk mij zelven zal doen beminnen; de vrucht van *blijdschap*, die mij gestadig met Uwen hei-

ligen troost zal vervullen; de vrucht van *vrede*, die mij de rust des gewetens, den vrede van God, zal doen smaken; de vrucht van *geduld*, die mij met christelijke gelatenheid de tijdelijke beproevingen zal doen aannemen en de tegenkautingen mijner medemenschen verdragen; de vrucht van *goedertierenheid*, die mij tot de werken der naastenliefde zal aanmoedigen; de vrucht van *goedheid*, die mij jegens allen toegevend zal maken; de vrucht van *lankmoedigheid*, die mij in Uwen h. dienst ondanks alle moeielijkheden welke de beoefening der deugd eischt, zal doen volharden; de vrucht van *zachtmoedigheid*, die mij de gebreken van den evenmensch met gelijkheid van gemoed zal doen verdragen; de vrucht van *getrouwheid*, die mij Uwe h. Wet en de geboden Uwer h. Kerk tot aan mijn levenseinde, stiptelijk zal doen nakomen; de vrucht van *zedigheid*, die mijnen uiterlijken omgang, mijne gebaren en gesprekken, door ingetogenheid, zooals het kinderen Gods betaamt, zal kenmerken; de vruchten van *eerbaarheid* en van *reinheid*, die mijne ziel en mijn lichaam, door het beteugelen mijner zinnelijkheid, steeds in die heiligheid welke aan Uwen tempel betaamt, zullen bewaren; opdat, wan-

neer ik mijn hart zuiver en deugdzaam zal bewaard hebben op deze aarde, ik ook eenmaal in den hemel Uwe goddelijke volmaakt-heden voor eeuwig moge aanschouwen. Amen.

GEBED TOT DEN H. GEEST OM DE ZEGEPRAL
OVER HET MENSCHELIJK OPZICHT TE BEHALEN.

O Heilige Geest, die mij heden tot een volmaakt christen hebt gevormd, blijf ook steeds in mij wonen om mijne zwakheid tegen de aanvallen der vijanden mijner zaligheid te verdedigen. Gedoog dat er niets meer in mijne gedachten, begeerten, woorden of werken overblijve wat met het heilig merkteeken dat Gij in mijne ziel hebt geprent, zou kunnen tegenstrijdig wezen. Helaas! indien Gij mij niet bijstaat, zal ik spoedig bezwijken. De duivel met zijn geweld en sluwheid, de wereld met hare spotternijen, mijn eigen hart met zijne driften zullen gaan samenspannen, om mij van Uwe liefde en genade te berooven. Maar, o H. Geest, Gij hebt mij gezalfd tot eenen strijder van Jezus Christus! Vernietig dan ook in mij alle andere vrees, behalve die van U te beleedigen of U te mishagen door de zonde. Laf en ondankbaar zoude ik zijn, zoo ik mij om U

schaamde voor de wereld ; — om U, die mijn Heer, mijn Vader, mijn beste Weldoener zijt, en dat, — voor de wereld, die niets tot mijn geluk of ongeluk vermag ! . . .

Gij alleen zult de Rechter zijn van mijne handelingen om ze te beloonen of te bestraffen ! Ik wil mij dus onwederroepelijk aan U alleen hechten, U alleen wil ik beminnen en dienen, die de God zijt van mijn hart en mijn aandeel voor alle eeuwigheid. Amen.

GOED VOORNEMEN, DIKWERF DOOR DE
GEVORMDEN TE HERNIEUWEN.

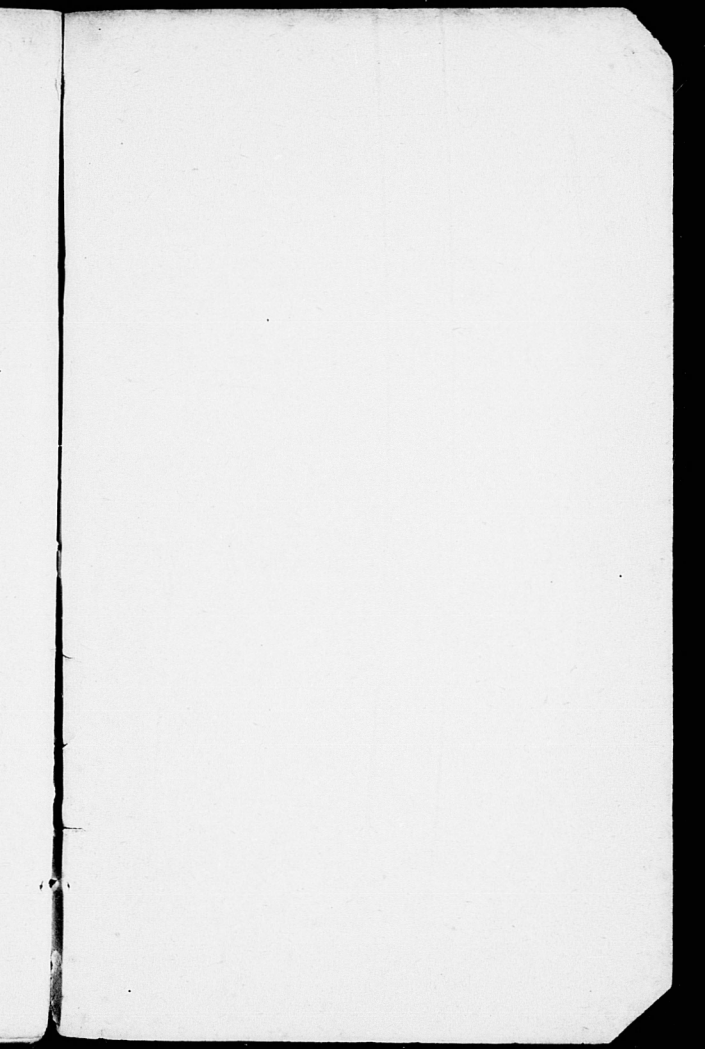
O H. Geest ! Gij hebt mij in het h. Vormsel, Uwe hemelsche genaden medegedeeld, en mij tot een volmaakten christen, tot eenen moedigen strijder van Jezus Christus gevormd ; deze roemrijke hoedanigheid spoort mij aan om in het vervolg met meer ijver en getrouwheid mijne christelijke plichten na te komen. Als een kind van God, leerling en soldaat van Jezus Christus, als Uw tempel, o H. Geest, kan en zal ik met hulp Uwer genade getrouw blijven aan de leer en de voorschriften van het h. Evangelie, en nimmer Uwe woonplaats door de zonde bezoedelen. Dat ook de wereld mij

poge te verleiden door hare schijnvermaken en valsche grondstellingen, dat de duivel al zijne listen en lagen in het werk stelle om mij tot val te brengen ; met Uwe kracht gewapend, o H. Geest, hoop ik vastelijk over al de vijanden van mijne zaligheid te zegevieren.

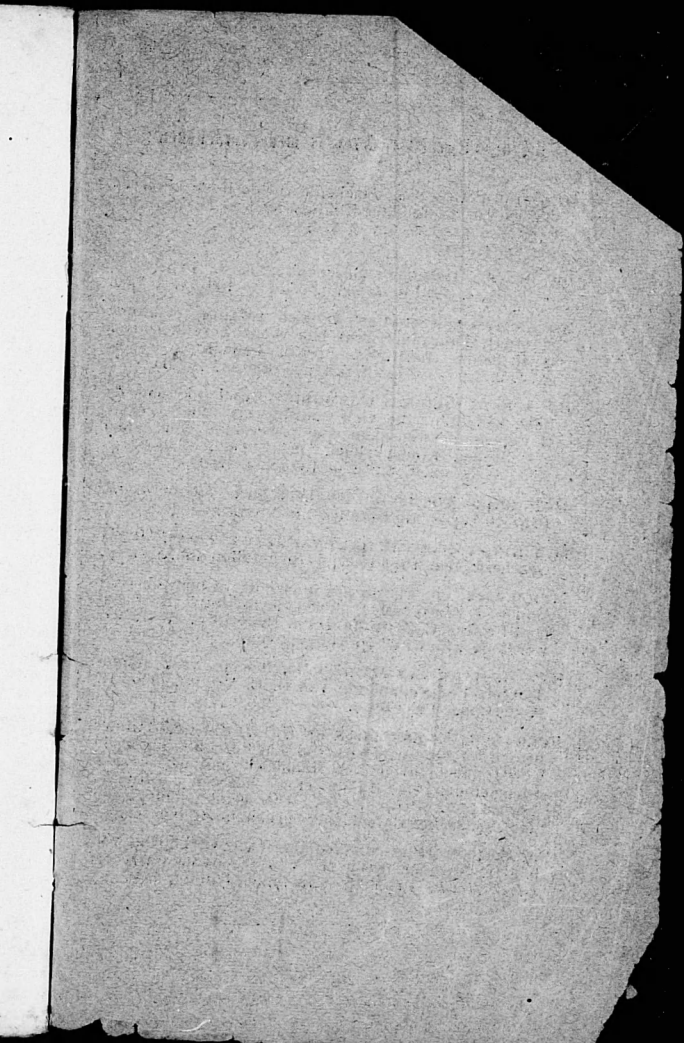
Ik zal te dien einde vlijtig en oplettend den Catechismus blijven bijwonen ; het woord Gods gretig toeluisteren en stipt nakomen, de h. Sacramenten der Biecht en des Altaars dikwerf en waardig trachten te ontvangen, de vermaningen mijner ouders en oversten getrouw behartigen, de stichtelijke voorbeelden der vrome christenen nakomen, en vooral vurig bidden, opdat ik dusdoende leve en sterve als een goede christen, en dat het merkteeken van het h. Vormsel, mijner ziel tot meerdere eer en glorie moge dienen in de gelukzalige eeuwigheid.
Amen.

A. M. D. G.

Bij de Uitgeefster dezes is mede verschenen :

DE HEILIGE BIECHT. Geschenk aan de lieve kinderen van eenen geestelijken Kindervriend. — *Derde druk.* Prijs 8 c.; — 25 ex. f. 1.75; — 50 ex. f. 3.25; — 100 ex. f. 6.00.

DIE HEILIGE BEICHTE. Geschenk u. s. w. Prijs 9 c.; — 25 ex. f. 2.00; — 50 ex. f. 3.75; — 100 ex. f. 7.00.

NOVENE VOOR KINDEREN die zich waardig tot hunne eerste H. Communie wenschen voor te bereiden, door G. H. LEUS. *Achttiende druk.* Prijs 10 c.; — 25 ex. f. 2.25; — 50 ex. f. 4.25; — 100 ex. f. 8.00.

DE EERSTE HEILIGE COMMUNIE. Geschenk aan de lieve Kinderen, die zich waardig tot hunne eerste H. Communie wenschen voor te bereiden, van eenen geestelijken Kindervriend. Prijs 12 c.; — 25 ex. f. 2.75; — 50 ex. f. 5.25; — 100 ex. f. 10.00.

HET HEILIG VORMSEL. Geschenk enz. *Derde druk.* Prijs 10 c.; — Bij getallen als NOVENE.

HET KIND VAN HET H. HART VAN JEZUS. *Tweede druk.* Geschenk enz. Prijs 10 c.; — Bij getallen als NOVENE.

MEELIEDJES op wijzen genomen uit „Choix de cantiques à l'usage des élèves de Rolduc”, door een Oud-Professor. *Zevende druk.* Prijs 10 c. Bij 12 ex. wordt de „muziek” gratis gegeven.

HET H. HART VAN MARIA. Handboekje voor Jongedochters-Congreganisten van O. L. Vrouw, door H. WELTERS. Prijs 60 c.

VERHALEN, VOORBEELDEN EN GELIJKENISSEN ten gebruike bij het onderwijs van den Catechismus of de Christenleer, tevens een Handboek voor Christelijke huisgezinnen, door H. WELTERS. Met een aardrijksk. Aanhangsel. Prijs f. 2.00. — Gebonden met den Roermondschen Catechismus in een linnen band f. 2.45.

CHRISTELIJK HUIS- EN VOLKSBOEK. Verklaring van het H. Misoffer, door M. VON COCHEM, Capucijn. *Derde druk.* Prijs 90 c., in linnen band f. 1.20.

n
:
:
;
:
e
r
5

e
e
n
:

:
:
:
-
n
:

-
l.

-
e
e
x.
n
5.
n
n.